

Zdeněk Laňka

Pythagorova věta coby skládačka

Rozhledy matematicko-fyzikální, Vol. 81 (2006), No. 1, 53–53

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/146136>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2006

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

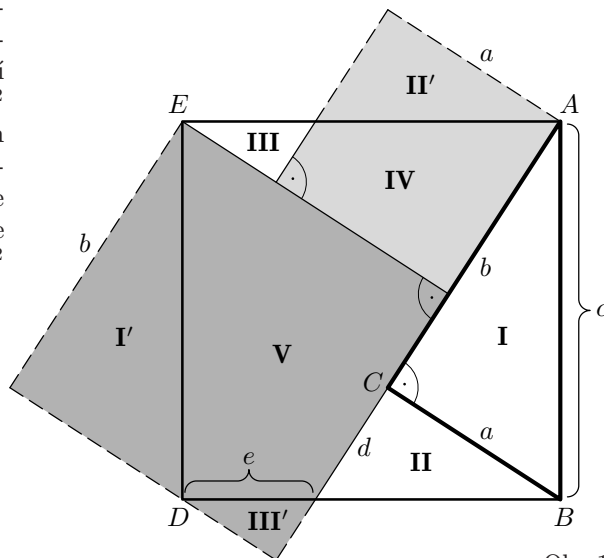
Pythagorova věta coby skládačka

Zdeněk Laňka, Národní technické muzeum Praha

Jistě znáte Pythagorovu větu pro pravoúhlý trojúhelník: *Součet obsahů čtverců nad oběma odvěsnami se rovná obsahu čtverce nad přeponou.*

Věta se obvykle dokazuje algebraicky, ale je možno si při důkazu pomoci skládačkou.

Může to být dokonce názornější a zajímavější. Největší čtverec o obsahu c^2 určitým způsobem rozřežeme a z nařezaných dílů složíme dva menší čtverce o obsahích a^2 a b^2 (obr. 1).

Obr. 1

Doporučujeme vyrobit skládačku z umělohmotné desky nebo z tvrdého papíru. Začněte vyřezáním čtverce o délce strany $c = 200$ mm. Pak odměřte délku $e = 70,4$ mm a čtverec rozřežte čtyřmi navzájem kolnými řezy na díly I až V. Délka e je vypočtena tak, aby platilo $d \doteq e$ a skládání nebylo tak snadné. Vychází $a \doteq 108,8$ mm, $b \doteq 167,8$ mm.

Čtverec $ABDE$ o obsahu c^2 je rozdělen na díly I až V. Světle podbarvený čtverec o obsahu a^2 je tvořen díly IV a II' a tmavě podbarvený čtverec o obsahu b^2 díly V, I' a III'.*)

*) Z uvedených pěti dílů lze složit také obdélník. Pokuste se o to.